



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 342/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], proti Národnej rade Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. decembra 2025 a doplnenou podaniami doručenými 6. decembra 2025 a 2. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich občianskych a politických práv a práv občanov Slovenskej republiky garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), najmä základného práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy a práva nebyť diskriminovaný podľa čl. 14 dohovoru v dôsledku systémových nedostatkov vo volebnom systéme Slovenskej republiky (ďalej len „SR“). Namietá, že volebný systém v SR (i) neposkytuje občanom možnosť kontrolovať svoj hlas, (ii) neumožňuje vziať späť hlas politikovi počas výkonu mandátu, (iii) neobsahuje priamu kontrolu volených zástupcov občanom a (iv) je nastavený tak, že zvýhodňuje politické strany, a nie jednotlivých voličov. Navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že volebný systém SR porušuje jeho základné práva a práva všetkých občanov SR a aby Národnej rade Slovenskej republiky uložil povinnosť novelizovať ústavu tak, aby „*volič mal skutočný výkon svojich politických práv*“. Súčasne žiada zavedenie systému švajčiarskej priamej demokracie. Sťažovateľ uviedol, že je dôchodca s obmedzenými finančnými možnosťami, preto si objektívne nemôže dovoliť právne zastúpenie advokátom.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

2. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 34 ods. 1, § 39 ods. 3, § 43 a § 123 ods. 1 a 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 55, § 124 a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Podľa § 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody.

4. Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby slúži ochrane základných práv a slobôd proti zásahom individuálno-právnej, nie normatívnej povahy.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neatakuje zásah individuálnej povahy, ale skôr nejednoznačne identifikovanú normatívnu úpravu (systémové nedostatky vo volebnom systéme), ktorej ústavný prieskum v konaní o ústavnej sťažnosti nie je prípustný. O súlade zákona s ústavou môže ústavný súd rozhodnúť len v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. Táto právomoc je obmedzená čl. 130 ods. 1 ústavy tak, že návrh môžu podať osobitne kvalifikované subjekty, medzi ktorými nie sú fyzické a právnické osoby.

6. Výnimkou je čl. 127 ods. 5 ústavy, podľa ktorého spolu s ústavnou sťažnosťou možno podať návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, že všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka ústavnej sťažnosti, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu. Toto ustanovenie nementí nič na tom, že ústavnú sťažnosť možno podať len proti zásahom individuálno-právnej, nie normatívnej povahy, teda proti právoplatným rozhodnutiam, opatreniam alebo iným zásahom orgánov verejnej moci. Takéto individuálne zásahy do základných práv a slobôd môžu mať základ vo všeobecne záväznom predpise a len vtedy možno dospieť k tomu, že ústavná sťažnosť sa týka všeobecne záväzného právneho predpisu, jeho časti alebo jeho jednotlivého ustanovenia (uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 81/2025 zo 6. februára 2025, ZNaU 2/2025). Tak tomu pri tvrdenom zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa volebným systémom Slovenskej republiky a jeho systémovými nedostatkami bez zásahu individuálno-právnej povahy nie je.

7. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu